

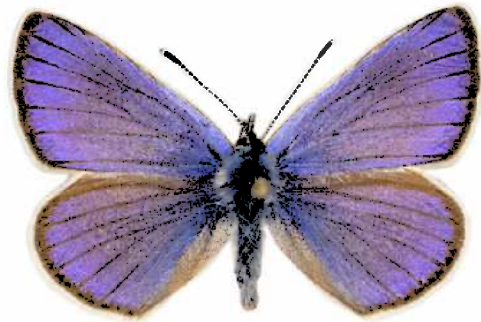
SKALLINGEN, 2019

På Skallingen ved Esbjerg vogter Bjarne Slaijær køer, der er på sommerferie. Men Danmarks største græseng er uforudsigelig. Vandet kan stige på få timer og drukne kvæget. For 25 år siden var oversvømmelser sjældne – nu sker det flere gange hver sæson. Trykket fra Nordsøen har nemlig ændret sig. I 2018 blev Bjarne fanget i sit hyrdehus i to døgn, for en pludselig oversvømmelse lukkede hele Skallingen af.

LANDBRUG, 2019

Sommeren 2018 ramte dansk landbrug hårdt. Mælkeproducent Thomas Andresen mistede 30 % af sit foder, og tørken kostede ham op mod 600.000 kr. Tørken stoppede også gårdens produktion i tre måneder, så nu har han investeret i bedre vandingssystemer. Ifølge professor Jørgen Eivind Olesen vil tørke ramme op til 40 % af kloden i slutningen af århundredet, hvilket kræver nye afgrøder og bedre vandingsmetoder for at sikre fremtidens landbrug.

10. Engblåfugl / *Polyommatus semiargus*
Kritisk truet som følge af katastrofal tilbagegang de seneste 20 år

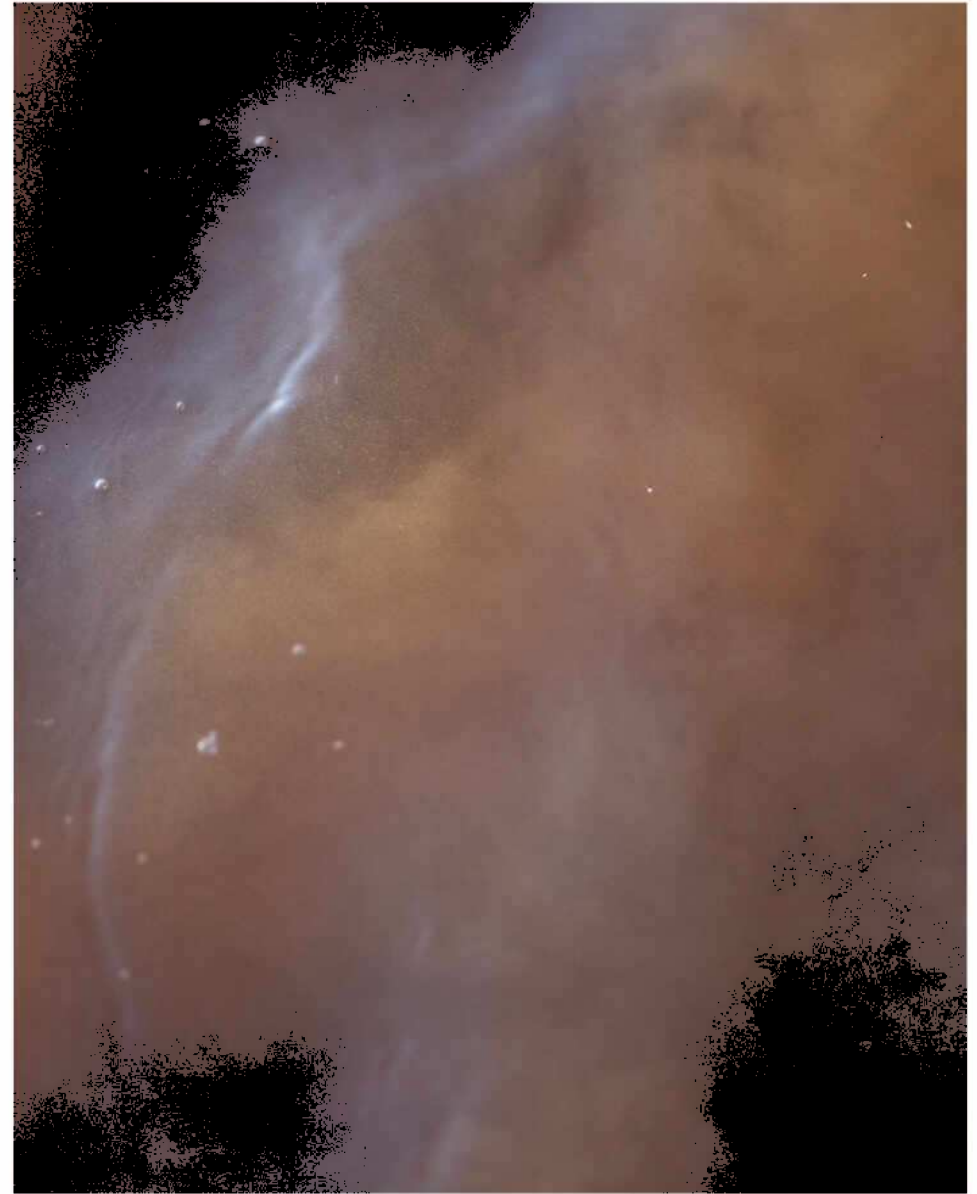
SOMMERFUGLE, 2019

Danmark har 69 dagsommerfuglearter, men 42 er truet, og 12 er uddøde over de sidste 70 år. Sommerfuglene fungerer som et termometer på økosystemet – deres forsvinden signalerer problemer. Hovedårsagen er tab af levesteder, især på grund af opdyrkning. Men klimaforandringer forværrer situationen, da den 1°C temperaturstigning øger presset på sårbare arter. Ifølge biolog Anne Eskildsen kan dette gøre flere sommerfuglearter ekstra udsatte.

ALGER, 2019

Planteplankton er havets fundament. Uden det kolliderer økosystemet. Kiselalger dominerer i danske farvande, men klimaforandringer forstyrrer balancen. Øget nedbør skyller næringsstoffer i havet, hvilket giver algeopblomstring. Når alger dør, forrådnar de og bruger ilt, hvilket fører til iltvind. Varmere somre forværrer processen, og fosfor og kvælstof frigives fra bunden, hvilket igen øger algevæksten. Det skaber en ond cirkel, hvor havets liv langsomt kvæles.

STILLEHAVSØSTERS, 2019

Stillehavsøsters blev dokumenteret i Vadehavet for 20 år siden og truer nu lokale arter. Den europæiske fladøsters fortrænges, da stillehavsøsters danner tætte rev og konkurrerer om plads og føde. Arten spredt sig hurtigt, også i Limfjorden. Det påvirker fugle som edderfugle og strandskader, der ikke kan knække dens hårde skal. Ved Vadehavscenret har man givet sit eget lille bidrag til bekæmpelsen af den invasive art ved at arrangere østerssafari, hvor besøgende kan plukke og spise dem, men tidevandet gør det risikabelt uden guide.

HØJSKOLE, 2019

Jyderup Højskoles linje Grøn Guerilla samler unge om bæredygtighed. Her lærer de at dyrke jorden, forstå handelspolitik og omsætte klimaengagement til handling. Mange kommer med en følelse af at stå alene med bekymringer om fremtiden, men finder fællesskab og nye perspektiver.

Grøn Guerilla har i medierne fået omtale som stedet, hvor klimaangste unge er taget til for at få hjælp, men viceforstander Nana Alsted ser ikke klimaangst, men handlekraft. Højskolen sender sine elever videre med viden og værktøjer – nogle bliver aktivister, andre politikere eller bæredygtige landmænd. Fælles for dem er troen på, at forandring skabes bedst sammen.

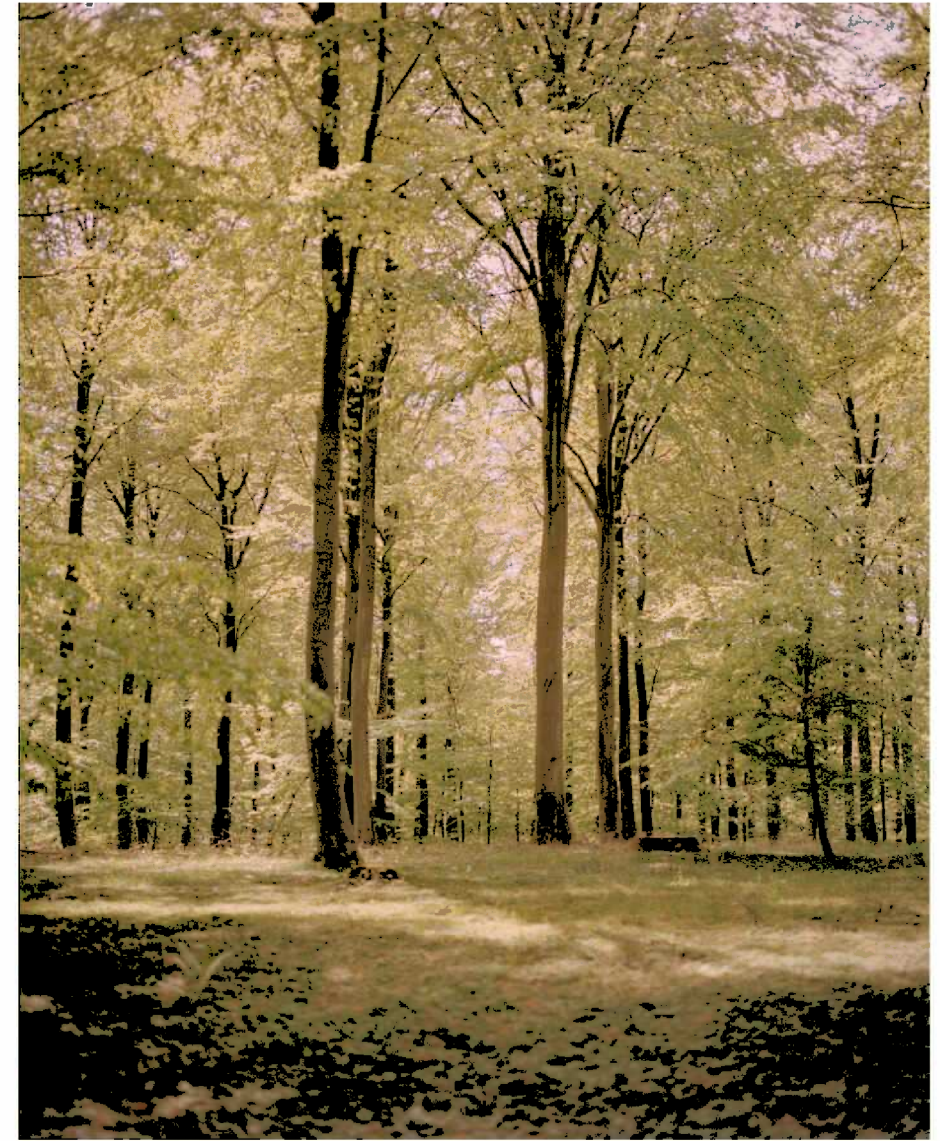
Ifølge psykologisk forsker Simon Elsborg Nygaard kan fællesskab hjælpe unge med at omsætte bekymring til handling.

SUSERUP, 2019

Suserup Skov på Sjælland, over 7.000 år gammel og unik på mange måder. For det første blev Suserup kategoriseret som beskyttet for 200 år siden. Det betød at kunstmalerne i guldalderen søgte tilflugt deri og fik inspiration. For det andet er den urørte biodiversitet meget robust over for ekstremt vejr og et eksempel på, hvordan diversitet hjælper med at modstå klimaforandringer. Skovens blanding af arter som eg, ask, elm og ahorn gør den robust over for ekstremt vejr. De ældste er mere end 400 år, men når de ikke kan mere, så vælter de og danner plads til nye arter.

I Danmark er kun ca. 9 % af landets areal beskyttet.

KLIMABEKYMRET, 2019

"Jeg har altid haft mareridt om, at verden går under, og at min mand og søn dør. Før jeg blev mor, kunne jeg hurtigere ryste den følelse af mig, men nu sidder den i mig resten af dagen. Da jeg fik et job på Grøn Forskel og begyndte at forstå klimaforandringerne, ændrede min bekymring sig. Jeg tvivler på en sund fremtid for jorden. Jeg er ikke angst, men jeg er bekymret for, hvilken verden min søn skal vokse op i. Det får mig til at overveje, om vi skal have et barn til. Jeg håber, at de små ting, jeg gør, kan gøre en forskel," siger Sofie Hviid.